

Rzecznik Praw Dziecka

ul. Przemysłowa 30/32

00-450 Warszawa

Rzecznik Praw Obywatelskich

al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Rzecznik Funduszy Europejskich

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

al. Niepodległości 34

61-714 Poznań

Fundacja Rzecznik Praw Rodziców

ul. Steinhausa 2/52

02-747 Warszawa

Szanowny Panie!

Zwracam się z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie działalności stowarzyszenia o nazwie Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka (ul. Garbary 97/8, 60-757 Poznań) oraz związanego z jego działalnością praktyką orzeczniczą sądów.

Moje kontrowersje budzą nie tylko nieetyczne działania TKOPD, z którymi można się zapoznać choćby na stronie internetowej kopd-stop.pl (Ruchu Społecznego Rodziców i Dzieci Poszkodowanych przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Poznaniu), ale przede wszystkim kwestie związane z naruszaniem norm prawnych i łamaniem praw dziecka, wypunktowanych poniżej w formie konkretnych pytań, na które oczekuję odpowiedzi:

1. Czy sąd ma prawo ustalić rodzicowi kontakty w TKOPD, bez określenia szczegółowego harmonogramu odbywania tych kontaktów, który to harmonogram ustali pracownik TKOPD np. sekretarka?

Art. 113 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego mówi, iż w przypadku braku porozumienia między rodzicami o kontaktach rozstrzyga sąd opiekuńczy. Tymczasem powszechną praktyką sądów opiekuńczych jest nieustalanie szczegółowego harmonogramu kontaktów rodzica z dzieckiem, tylko odsyłanie rodzica do TKOPD i przerzucenie obowiązku ustalenia terminów kontaktów na pracowników stowarzyszenia. Z pkt. II/5 wewnętrznego regulaminu TKOPD wynika, iż: „Terminy spotkań ustalone są przez pracowników TKOPD”.

Z pkt. II/5 wewnętrznego regulaminu TKOPD wynika również, iż indywidualne życzenia rodziców, co do terminów kontaktów, są uwzględniane w miarę możliwości organizacyjnych TKOPD, tak więc

nagminnie dochodzi do sytuacji, kiedy kontakty wyznaczane są w terminach niedogodnych dla zainteresowanych, np. wtedy, kiedy rodzic przebywa w pracy i nie może spotkać się ze swoim dzieckiem w TKOPD.

2. Czy stowarzyszenie TKOPD ma prawo decydowania o długości kontaktu rodzica z dzieckiem, odmiennie od prawomocnego wyroku sądu określającego czas trwania kontaktu?

Z pkt. II/6 wewnętrznego regulaminu stowarzyszenia TKOPD wynika, iż „o długości spotkań decyduje zespół TKOPD, biorąc pod uwagę potrzeby emocjonalne i wiek dziecka”.

3. Czy stowarzyszenie TKOPD ma prawo do nie zastosowania się „ściśle” do prawomocnego wyroku sądu i ustalania własnej częstotliwości i ilości spotkań rodzica z dzieckiem?

Z pkt. III/18 wewnętrznego regulaminu stowarzyszenia TKOPD wynika, iż „Jeśli postanowienie sądu wskazuje większą częstotliwość spotkań, ustala konkretne dni i godziny TKOPD informuje sąd pisemnie, że ściśle zastosowanie się do tej decyzji nie jest możliwe i że dni godziny i częstotliwość spotkań będą ustalone indywidualnie. z dbałością o to, by częstotliwość spotkań była możliwie najbliższa temu, co postanowił sąd”.

4. Czy stowarzyszenie TKOPD ma prawo odmówić organizowania kontaktów rodzica z dzieckiem, wbrew prawomocnemu wyrokowi sądu?

Z pkt. II/2 wewnętrznego regulaminu stowarzyszenia TKOPD wynika, iż „Jeśli nie zostanie spełniony którykolwiek z warunków określonych w pkt. I/3. spotkania nie będą mogły być organizowane nawet, jeśli zostało to zalecone na mocy postanowienia sądu.”.

5. Czy TKOPD w Poznaniu ma prawo warunkować wykonanie prawomocnego wyroku sądu, uprzednim podpisaniem przez rodzica wewnętrznego regulaminu stowarzyszenia?

Z pkt. I/3. wewnętrznego regulaminu TKOPD wynika, iż warunkiem odbywania kontaktów w TKOPD jest m.in. „[...] zapoznanie się obojga rodziców z niniejszym regulaminem i zobowiązanie do przestrzegania zawartych w nim zaleceń”.

Nagminnie dochodzi więc do sytuacji, w których TKOPD nie organizuje kontaktów rodziców z dziećmi, wbrew prawomocnym wyrokom sądów, w związku z odmową podpisania przez rodziców wewnętrznego regulaminu stowarzyszenia.

6. Czy sąd ma prawo ustalić kontakty rodzica z dzieckiem w TKOPD, które to kontakty nie podlegają jakimkolwiek regulacjom prawnym?

Termin „kontakty monitorowane” nie występuje w polskim prawie, w szczególności w Ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. „Kodeks rodzinny i opiekuńczy”, który reguluje kwestię kontaktów, tylko został stworzony na wewnętrzne potrzeby TKOPD w Poznaniu. „Kontakty monitorowane” w TKOPD nie podlegają jakimkolwiek regulacjom prawnym i odbywają się na zasadzie „wolnoamerykanki”.

7. Czy stowarzyszenie TKOPD ma prawo zakazać rodzicowi porozumiewania się z własnym dzieckiem szeptem.

Z pkt. III/10 wewnętrznego regulaminu TKOPD wynika, iż „Rodzic/opiekun rozmawia z dzieckiem w spokojnym naturalnym tonie, nie inicjuje natomiast rozmów prowadzonych szeptem”. Rodzic, który

np. cierpi na chorobę strun głosowych, nie może odbywać kontaktów w TKOPD ustalonych prawomocnym wyrokiem sądu.

8. Czy stowarzyszenie TKOPD ma prawo zakazać rodzicowi podczas kontaktu z własnym dzieckiem unikania wspomniania przeszłych wydarzeń oraz snucia planów na przyszłość?

Z pkt. III/11 wewnętrznego regulaminu TKOPD wynika, iż „w rozmowie z dzieckiem rodzic/opiekun unika wspomniania przeszłych wydarzeń oraz snucia planów na przyszłość...”

9. Czy stowarzyszenie TKOPD wbrew prawomocnemu wyrokowi sądu, może zaprzestać organizowania kontaktów rodzica z dzieckiem jeżeli uzna, że został naruszony, któryś z wewnętrznych punktów regulaminu TKOPD, np. rodzic rozmawiał z dzieckiem szeptem lub snuł plany na przyszłość?

Z pkt. III/18 wewnętrznego regulaminu TKOPD wynika, iż „jeżeli zachowania rodzica/opiekuna nie są zgodne z powyższymi zaleceniami lub w jakikolwiek inny sposób są sprzeczne z dobrem dziecka, zespół prowadzący TKOPD może zakończyć organizowanie spotkań w placówce”.

10. Czy orzecznictwo sądów, ustalające kontakty rodzica z dzieckiem jako rejestrowane, na terenie TKOPD, podczas gdy z regulaminu TKOPD bezspornie wynika, że kontakty te nie są rejestrowane, jest wykonalne?

W Pkt. II/3 wewnętrznego regulaminu TKOPD widnieje zapis: „[...] Spotkania nie są nagrywane”.

11. Czy sądy mają prawo zobligować stowarzyszenie TKOPD do rejestrowania kontaktów, a jeżeli nie, to czy dopuszczalnym jest, żeby nagminnie wydawały niewykonalne postanowienia o odbywaniu monitorowanych i rejestrowanych kontaktów rodzica z dzieckiem w TKOPD?

12. Czy stowarzyszenie TKOPD, wbrew prawomocnemu wyrokowi sądu, ma prawo nie rejestrować kontaktów rodzica z dzieckiem?

13. Czy sekretarka stowarzyszenia TKOPD lub nastoletnia studentka pedagogiki ma prawo nadzorować tzw. „kontakty monitorowane” rodzica z dzieckiem w TKOPD?

W Pkt. II/4 wewnętrznego regulaminu stowarzyszenia TKOPD widnieje zapis: „[...] Pracę z rodziną prowadzi jeden lub dwóch pracowników TKOPD. W obserwacji i protokołowaniu biorą też udział stażyści KOPD: psycholodzy, pedagodzy i studenci tych kierunków”.

Pracownikiem TKOPD jest sekretarka, a więc zgodnie z wewnętrznym regulaminem TKOPD ma ona prawo nadzorować kontakty rodzica z dzieckiem.

Osoba rozpoczynająca studia, bezpośrednio po szkole średniej, jest jeszcze nastolatkiem i w myśl regulaminu TKOPD również ma prawo nadzorować kontakty rodzica z dzieckiem w TKOPD.

14. Czy stowarzyszenie TKOPD ma prawo do wydawania opinii w sprawach rodzinnych?

Art. 7. Ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. „o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów” mówi, iż „Prawo wykonywania zawodu psychologa powstaje z chwilą dokonania wpisu na listę psychologów Regionalnej Izby Psychologów”, natomiast psychologowie TKOPD nie zostali wpisani na ww. listę.

Ponadto pracownicy TKOPD nie są biegłymi sądowymi, a samo stowarzyszenie nie jest instytutem naukowym ani naukowo-badawczym. Art. 290. §1 Kodeksu Postępowania Cywilnego mówi, iż „sąd może zażądać opinii odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo-badawczego. [...]”.

15. Czy stowarzyszenie TKOPD ma prawo nie informować rodzica o wynikach swoich obserwacji i nie udostępniać zainteresowanemu rodzicowi dokumentacji dotyczącej rodzica i dziecka?

Art. 13.1 Ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. „o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów” mówi, iż „psycholog poinformuje klienta o celu postępowania, jego przebiegu, wynikach i sposobie ich udostępniania oraz powinien uzyskać akceptację planowanych czynności”.

16. Jakie działania może podjąć rodzic, któremu TKOPD, wbrew prawomocnemu wyrokowi sądu, odmówiło organizowania kontaktów z dzieckiem?

Rodzic, któremu TKOPD odmówiła organizowania kontaktów z dzieckiem jest skazany na wielomiesięczną alienację rodzicielską związaną w przewlekłością postępowania sądowego.

Łączę wyrazy szacunku